

OBSAH

Předmluva	11
1. PŘÍSTUPY K METODÁM ROZVOJE TVOŘIVOSTI	13
a) Vymezení metod rozvoje tvořivosti	13
b) Pedagogické a psychologické aspekty	17
c) Prvky metod rozvoje tvořivosti	20
2. TVOŘIVÁ FUNKCE HRY	23
a) Hra a vývoj tvořivých činností v dětství	23
b) Tvořivá hra u dospělých	38
3. ROZVOJ INDIVIDUÁLNÍCH PŘEDPOKLADŮ PRO TVŮRČÍ ČINNOST	43
A. Charakteristika tvůrčích dovedností a schopností	43
a) Metody rozvoje tvůrčích dovedností a schopností	49
b) Cvičení aktivit tvůrčího procesu a vedení při jejich osvojování	54
Iniciační fáze	54
Logicko-operační fáze	63
Intuitivní fáze	68
Finální fáze	71
c) Využití technických činností k rozvoji tvůrčích dovedností a schopností (přehled)	73
B. Rozvoj tvůrčí osobnosti	78
a) Situační momenty a rozvojové dimenze	78
b) Etapy	82
c) Metody	83
4. VLIV UMĚNÍ A TVOŘIVÉ ESTETICKÝCH ČINNOSTÍ NA ROZVOJ TVOŘIVOSTI	87
A. Výtvarná kultura	88
a) Různá východiska metodických postupů	88
b) Výtvarné činnosti použitelné v kreativních programech	94
Apercepce viděného	95
Vizuální obsahy rozvíjející tvořivost	95
Výtvarná díla podněcující fantazii	97
Imitativní zobrazovací činnosti	99
Volné činnosti s výtvarnými prostředky a nástroji	101
c) Pokusy o realizaci výtvarného artefaktu	104
B. Hudba	106
a) Kreativní funkce hudby	106
b) Vlivy obsahové stránky	109

c) Korespondence mezi hudbou a myšlením	110
d) Moment invence	111
e) Efekt dotváření	113
f) Efekt imaginací a fantazmat	113
g) Efekt zážitku	114
h) Relaxační a terapeutický účinek	115
i) Vliv hudebně tvůrčích činností	116
C. Drama	119
a) Sledování dramatických situací	119
b) Vliv aktivního dramatického jednání na tvořivost (kreativní drama)	122
D. Literatura	135
a) Obsahová stránka a vliv některých žánrů	137
b) Využití literárních prostředků	144
5. VÝZNAM TĚLESNÉHO POHYBU, TĚLESNÉ VÝCHOVY A SPORTU	153
a) Pohybová tvorba jako součást pohybových činností	156
b) Systém kreativizačních cvičení	159
6. SOCIÁLNÍ ZDROJE ROZVOJE TVOŘIVOSTI	165
a) Přístupy k rozvoji sociální tvořivosti	165
b) Metodické využití tvorby sociálních situací	167
c) Možnosti rozvoje komunikace tvořivé povahy	173
Závěr — Perspektivy metodiky rozvoje tvořivosti	177
Literatura	181